

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **O. T.**, zast. Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky**, Krajské ředitelství hl. m. Prahy, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 10. 2017, čj. KRPA-329787-44/ČJ-2017-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2018, čj. 1 A 120/2017-47,

takto:

I. V řízení **se pokračuje.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ing. Jakubu Backovi, advokátu, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny. Výše specifikovaným rozhodnutím žalovaná prodloužila dobu jeho zajištění za účelem vyhoštění o 40 dnů [§ 124 odst. 3

zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky]. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil žalobou, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu včasnou kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel má za to, že se žalovaná nedostatečně vypořádala s otázkou zásahu napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Městský soud pak měl jako prvý učinit úvahu o počáteční nejistotě imigračního statusu stěžovatele v ČR, což mělo snížit intenzitu zásahu do jeho soukromého a rodinného života.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[4] NSS řízení o kasační stížnosti přerušil, a to v návaznosti na předběžnou otázku vedenou Soudním dvorem jako věc C-704/17. Zde se totiž řeší, zda právo EU brání takové vnitrostátní právní úpravě, která znemožňuje NSS přezkoumat soudní rozhodnutí ve věcech zajištění cizince poté, co je cizinec ze zajištění propuštěn.

[5] Nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, Ústavní soud zrušil mj. § 172 odst. 6 zákona o pobytu cizinců, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., a to dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů. Dne 21. 1. 2019 byl tento nález zveřejněn ve Sbírce zákonů (č. 16/2019 Sb.). Tím jednak odpadla překážka meritorního rozhodnutí o kasační stížnosti, jednak se stalo řízení před Soudním dvorem ve věci C-704/17 pro nynější věc bezvýznamné a soudu tudíž odpadla povinnost vyčkávat jeho rozhodnutí. Proto NSS výrokem I. rozhodl tak, že se v řízení pokračuje.

[6] Posuzovaná kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Ze správního spisu vyplynulo, že dne 11. 9. 2017 stěžovatele v Praze kontrolovala policejní hlídka. Policisté zjistili, že nemá u sebe žádný cestovní doklad a následně též to, že stěžovatel je veden v evidenci nežádoucích osob ode dne 16. 6. 2015 z důvodů správního vyhoštění. Stěžovatel již neúspěšně požádal o udělení mezinárodní ochrany. Dále jej Okresní soud Brno-venkov odsoudil k odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zkušební dobou 18 měsíců, a též k trestu vyhoštění. Dne 8. 4. 2016 mu týž soud nařídil výkon trestu vyhoštění na dobu 18 měsíců. Pro neoprávněný pobyt na území ČR jej policie zadržela.

[9] Stěžovatel vypověděl, že pochází z Ukrajiny, je svobodný a má jedenáctiletou dceru, která žije se svou matkou v Rusku; naposledy je viděl v roce 2012. Jeho rodiče nežijí; má však mladší sestru, která žije na Ukrajině. Do ČR přicestoval poprvé v roce 2014. Kromě přítelkyně ukrajinské národnosti s povoleným trvalým pobytem, zde nemá žádnou rodinu. Nepracuje a finančně ho zajišťuje družka, s níž sdílí byt (protokol o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 12. 9. 2017).

pokračování

[10] Na základě těchto skutečností žalovaná zajistila stěžovatele na dobu 30 dnů, a to dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (rozhodnutí ze dne 12. 9. 2017). Nyní přezkoumávaným rozhodnutím žalovaná prodloužila dobu tohoto zajištění o 40 dnů. Žalovaná zhodnotila charakter jednání stěžovatele a poukázala na to, že se nelegálně nachází na území ČR pouze *vlastním přičiněním*. Dle ní si stěžovatel musel být vědom toho, že jako osoba bez platného dokladu je zde v rozporu s tuzemským právem. Nutně se tak vystavoval riziku, že bude nucen vycestovat a soukromé, či rodinné závazky přerušit.

[11] Správní vyhoštění z území členských států Evropské unie v délce 3 let pak bylo stěžovateli uloženo rozhodnutím ze dne 19. 10. 2017; stěžovatel se vzdal práva na odvolání a rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 10. 2017. Dne 8. 11. 2017 městský soud obdržel informaci, dle níž bylo stěžovatelovo zajištění ukončeno; žalovaná totiž realizovala správní vyhoštění dne 27. 10. 2017.

[12] Jediná sporná otázka se týká zásahu rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Žalovaná jej údajně nezhodnotila dostatečně a městský soud měl pochybit, pokud její rozhodnutí potvrdil.

[13] Pro případ je relevantní § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, podle kterého *je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto.*

[14] Podle § 119a odst. 2 zákona platí, že *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*

[15] Jakkoli není primárním úkolem žalované podrobně a sáhodlouze posuzovat přiměřenost zásahu rozhodnutí o (prodloužení) zajištění do soukromého a rodinného života cizince, musí si o této eventuální překážce, která může bránit vyhoštění cizince, učinit předběžnou úvahu. Žalovaná má tuto povinnost v případě, kdy jsou jí překážky vyhoštění v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. Jen tak může zvážit, zda je správní vyhoštění cizince alespoň potenciálně možné. Pokud totiž nelze splnit účel zajištění (v tomto případě realizace správního vyhoštění), nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem a s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv (usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, bod 24 a násl.).

[16] Jde-li pak o samotné rozhodnutí o zajištění cizince, resp. o prodloužení doby zajištění, při zkoumání tvrdosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince je vždy nutné zohlednit celou řadu faktorů, mezi které patří: rozsah, v jakém by byl rodinný život narušen; rozsah vazeb k ČR; zda existují nepřekonatelné překážky k rodinnému životu v zemi původu; imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti) a důvody veřejného pořádku. Dalším důležitým a ve většině věcí zcela zásadním faktorem je, zda rodinný život byl založen v době, kdy dotčené osoby věděly, že jejich

imigrační status je takový, že rodinný život v dané zemi je od počátku nejistý. V takovém případě bude nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života spíše výjimečný (srov. rozsudek ze dne 8. 4. 2015, čj. 1 Azs 20/2015-45, bod 22, a zde cit. judikaturu; viz též rozsudek ze dne 6. 8. 2013, čj. 8 As 68/2012-39, bod 26).

[17] V posuzované kauze žalovaná řádně hodnotila osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a (ne)respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR v souladu s cit. judikaturou. Tato kritéria posoudila jednotlivě a ve vzájemné souvislosti, přičemž individuálně poměřovala zájmy stěžovatele s protichůdným veřejným zájmem.

[18] Stěžovatel měl v době zajištění bohaté zkušenosti s orgány veřejné správy. Mj. v roce 2014 neúspěšně žádal o mezinárodní ochranu (a poté vedl v této věci soudní řízení; u NSS pod sp. zn. 3 Azs 139/2015), v roce 2015 byl správně vyhoštěn (v rozporu s předpisy o zaměstnanosti v ČR vykonával závislou práci) a v únoru 2016 mu okresní soud za maření úředního rozhodnutí uložil též trest vyhoštění. Během nynějšího řízení ostatně sám uvedl, že již v roce 2015 byl správně vyhoštěn, jelikož v ČR pracoval bez povolení. Věděl též o tom, že mu nebyla udělena mezinárodní ochrana, avšak popřel, že by věděl o výjezdních příkazech. Navzdory vyhoštění v ČR setrval až do nynějšího zajištění policií (protokol o vyjádření účastníka řízení ze dne 12. 9. 2017). Tyto skutečnosti ve svém souhrnu dobře poukazují na stěžovatelův laxní postoj vůči právnímu řádu.

[19] Je sice pravda, že se žalovaná detailně nezabývala datem vzniku partnerského života mezi stěžovatelem a jeho družkou (bod [16] shora), avšak s ohledem na zbylé okolnosti tohoto případu (viz bod [18] shora), nebylo tohoto zkoumání třeba. Žalovaná si také dobře všimla, že sám stěžovatel vůbec netvrdil, že by jeho vycestování na Ukrajinu bránil vztah s družkou, ale pouze uvedl, že když bude muset, tak vycestuje. Přitom upozornil, že v oblasti, kde žil, měla být válka (s. 8 napadeného rozhodnutí). Z jeho vyjádření tedy – při vší představivosti - nebylo možné dovozovat intenzivní partnerský vztah s jeho družkou. Během celého správního řízení stěžovatel neprojevil sebemenší zájem obhájit mimořádnost partnerského pouta, která by v krajním případě mohla vést k jinému závěru žalované. Nyní nic nebrání ani tomu, aby družka svého stěžovatele následovala třebas na Ukrajinu, kde by společně mohli prohlubovat jejich partnerský vztah.

[20] Navíc žalovaná ve sporném rozhodnutí obezřetně vyjádřila pochybnost, zda stěžovatel a jeho družka vůbec žijí ve společné domácnosti. Sám stěžovatel nevěděl přesnou adresu jejich společného bytu (uváděl pouze: Pražského povstání v Praze), nemá zde ani poštovní schránku a údajně nebyl na této adrese schopen přebírat poštu. Dle údajů dostupných z lustrací byla stěžovatelova družka hlášená na jiné adrese, než uváděl stěžovatel. Ačkoliv stěžovatelova družka dodala žalované stěžovatelův cestovní doklad a posléze i jeho ukrajinský občanský průkaz, dle údajů dostupných ze správního spisu se sama k jejich vztahu blíže nevyjadřovala.

[21] Veřejný zájem v tomto sporu jednoznačně převážil nad neblahým vlivem zajištění na stěžovatelův soukromý a rodinný život. Žalovaná dostatečně a jasně odůvodnila svůj postup. Z žádných okolností přitom nevyplývá, že by zde byla nutnost tento případ hlouběji zkoumat.

pokračování

[22] S ohledem na výše uvedené žalovaná nemohla předpokládat, že by vztah s družkou, která má v ČR povolen trvalý pobyt, bránil vyhoštění stěžovatele. Jelikož zde byl reálný předpoklad vyhoštění, žalovaná mohla stěžovatele za tímto účelem zajistit, resp. mohla mu prodloužit dobu jeho zajištění.

[23] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[24] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[25] Podle § 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátovi, který byl stěžovateli ustanoven městským soudem, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (usnesení ze dne 30. 10. 2017). Ustanovený zástupce provedl ve věci jeden úkon právní služby, kterým je sepsání kasační stížnosti, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedený úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]. Za úkony právní služby tedy ustanovenému zástupci náleží 3 400 Kč a dále částka odpovídající DPH ve výši 21 %, celkem tedy 4 114 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci stěžovatele vyplacena z účtu NSS do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu